

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**PLENUL****HOTĂRÂREA nr. 102**

din 13 mai 2024

Prin Punctul de vedere nr. 5109/2024, Direcția legislație, documentare și contencios a supus analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii analizarea oportunității completării Codului de procedură penală în sensul reglementării posibilității judecătorului care a luat parte la judecată de a pronunța și motiva hotărârea chiar dacă nu mai este judecător al acelei instanțe.

La baza acestui demers a stat Raportul Inspecției Judiciare nr. 23-2131/2023 întocmit în urma efectuării unui control tematic cu privire la practica instanțelor judecătorești privind posibilitatea unui judecător din cadrul secției penale care a promovat efectiv la instanța superioară de a pronunța și motiva hotărârile a căror deliberare nu se consemnează într-o minută.

S-a constatat că la nivelul instanțelor de judecată care s-au confruntat cu problematica analizată practica a fost neunitară, conturându-se două opinii.

Într-o primă opinie, s-a apreciat că judecătorii care au promovat efectiv se pot pronunța [conform art. 405 alin. (1) din Codul procedură penală] și ulterior momentului începerii activității la instanța superioară, considerându-se că normele procesuale penale trebuie completate, în virtutea art. 2 alin. (2) din Codul procedură civilă, cu dispozițiile art. 395 alin. (3) din același cod, conform cărora: *„Judecătorul care a luat parte la judecată este ținut să se pronunțe chiar dacă nu mai este judecător al instanței respective, cu excepția cazului în care, în condițiile legii, l-a încetat calitatea de judecător sau este suspendat din funcție.”*



În a doua opinie, s-a apreciat că ulterior promovării efective judecătorii nu se mai pot pronunța în cauzele rămase în pronunțare, respectivele cauze urmând a fi repuse pe rol și repartizate celorlalte completuri, dispozițiile procesuale penale neprevăzând posibilitatea ca judecătorul care nu mai activează la acea instanță să poată pronunța și motiva hotărârile a căror deliberare nu se consemnează într-o minută.

Cu privire la această propunere, Plenul a reținut prevederile art. 392 și art. 395 din Codul de procedură penală, potrivit cărora:

Art. 392 – Deliberarea

(1) La deliberare iau parte numai membrii completului în fața căruia a avut loc dezbaterile.

(2) Completul de judecată deliberează în secret.

Art. 395 – Reluarea cercetării judecătorești sau a dezbaterilor

(1) Dacă în cursul deliberării instanța apreciază că o anumită împrejurare trebuie lămurită și este necesară reluarea cercetării judecătorești sau a dezbaterilor, repune cauza pe rol. Prevederile privind citarea se aplică în mod corespunzător.

(2) Dacă judecata a avut loc în condițiile art. 375 alin. (1) și (2), iar instanța constată că pentru soluționarea acțiunii penale se impune administrarea altor probe în afara înscrisurilor prevăzute la art. 377 alin. (1) - (3), repune cauza pe rol și dispune efectuarea cercetării judecătorești.

Totodată, Plenul constată că o soluție similară există în Codul de procedură civilă, relevante fiind art. 395 potrivit cărora:

Art. 395 – Deliberarea

(1) După închiderea dezbaterilor, completul de judecată deliberează în secret asupra hotărârii ce urmează să pronunțe.

(2) La deliberare iau parte numai membrii completului în fața cărora au avut loc dezbaterile. Fiecare dintre membrii completului de judecată are îndatorirea să își exprime opinia, începând cu cel mai nou în funcție. Președintele își exprimă opinia cel din urmă.

(3) Judecătorul care a luat parte la judecată este ținut să se pronunțe chiar dacă nu mai este judecător al instanței respective, cu excepția cazului în care, în condițiile legii, i-a încetat calitatea de judecător sau este suspendat din funcție. În această situație, procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca ele să pună din nou concluzii în fața completului de judecată legal constituit.

Având în vedere faptul că, în lipsa unor norme exprese prevăzute de Codul de procedură penală, la nivelul instanțelor judecătorești nu a existat o practică unitară în ceea ce privește posibilitatea judecătorului care a luat parte la judecată de a pronunța hotărârea chiar dacă nu mai este judecător al acelei instanțe, Plenul apreciază că preluarea în legea procesuală penală a

soluției prevăzute de Codul de procedură civilă este necesară pentru asigurarea aplicării în mod unitar a acestei soluții legislative.

Analizând soluția legislativă în discuție, Plenul apreciază că aceasta aparține normelor de organizare judiciară, aferentă clasificării tripartite, după obiectul pe care îl reglementează, a normelor de drept procesual penal (norme de competență, norme de organizare judiciară și norme de procedură). Argumentul principal reținut în acest sens este acela că soluția în discuție reprezintă o garanție a principiului continuității completului de judecată, iar aspectul compunerii completului de judecată aparține normelor de organizare judiciară.

Așadar, potrivit acestei soluții legislative, judecătorul care a participat la judecarea cauzei ar fi obligat să pronunțe hotărârea chiar dacă, ulterior reținerii cauzei în pronunțare, funcționează la o altă instanță la care a fost transferat, promovat, delegat ori detașat. Soluția ar trebui să fie aceeași și în cazul în care judecătorul este detașat la o instituție din afara sistemului judiciar, întrucât și această persoană își păstrează calitatea de judecător.

Prin urmare, se apreciază că soluția legislativă prevăzută în Codul de procedură civilă ar putea fi preluată în Codul de procedură penală, inclusiv cu cele două situații menționate: când judecătorului i-a încetat această calitate sau când s-a dispus suspendarea sa din funcție.

În plus față de aceste excepții, un alt eveniment care s-ar putea constitui într-un obstacol în menținerea compunerii completului de judecată ar fi acela în care judecătorul a fost retrogradat, cu consecința pierderii gradului profesional aferent instanței la care a încetat să mai funcționeze. Plenul apreciază în acest sens, întrucât completul de judecată nu poate fi compus decât din acei judecători care și-au păstrat capacitatea de a funcționa la respectiva instanță. Or, pierderea gradului profesional exclude această posibilitate.

Cu privire la locul acestei soluții în arhitectura Codului de procedură penală, Plenul apreciază că aceasta ar putea fi inserată în cuprinsul articolului 392 din Codul de procedură penală, după alineatul (1), fiind necesară și completarea art. 395 din același cod pentru reglementarea repunerii pe rol în situațiile de excepție anterior menționate

Prin urmare, în vederea unei reglementări clare și previzibile, Plenul apreciază necesară completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, după cum urmează:

Art. I - Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 392, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), care va avea următorul cuprins:



(1¹) Judecătorul care a luat parte la judecată este ținut să se pronunțe chiar dacă nu mai este judecător al instanței respective, cu excepția cazului în care, în condițiile legii, i-a încetat calitatea de judecător, este suspendat din funcție sau i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară a retrogradării într-un grad profesional inferior instanței respective.

2. La articolul 395, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), care va avea următorul cuprins:

(3) În situațiile de excepție prevăzute la art. 392 alin. (1¹), cauza se repune pe rol.

Față de toate considerentele expuse anterior, în temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (5) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Sesizarea ministrului Justiției în vederea efectuării demersurilor necesare completării art. 392 și art. 395 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Data în București, la data de 13 mai 2024.

Judecător ~~Doina~~ **Doina** Angelica Stănișor,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

